

H

^

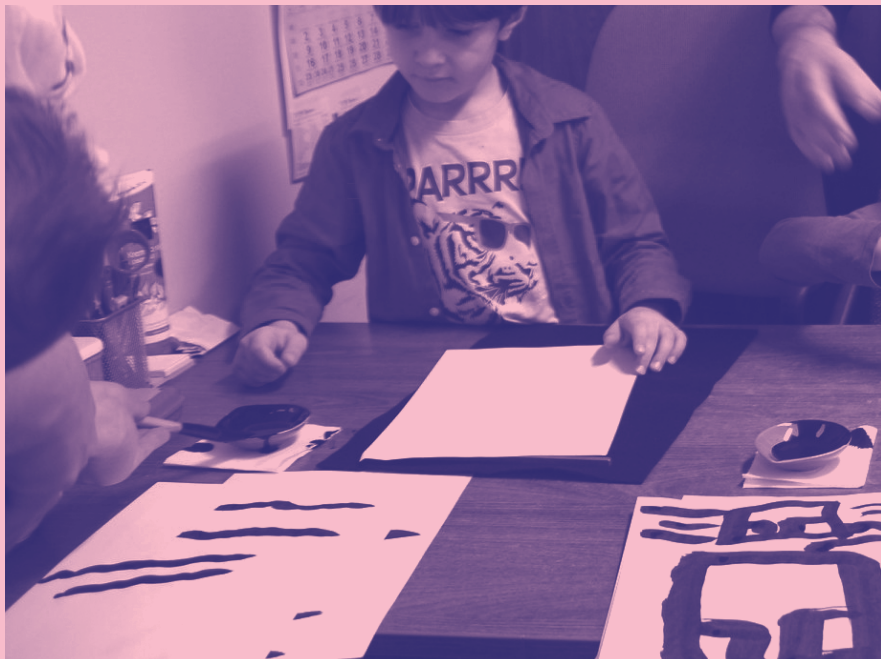
I

K

.

U

Gdańska Szkoła Haiku – wybór wierszy

HA
IK
U

wstęp

wiersze dorosłych

wiersze nastolatków

wiersze dzieci

Gdańska Szkoła Haiku to inicjatywa, którą realizuję dzięki Fundacji Generacja oraz wsparciu Miasta Gdańska, prowadząc warsztaty dla dzieci, młodzieży i dorosłych od 2015 roku. *Szkoła Haiku* odwiedziła m.in. Instytut Kultury Miejskiej, Wojewódzką i Miejską Bibliotekę Publiczną, gdańskie podstawówki i licea. Współpracujemy też z Gdańskim Archipelagiem Kultury.

Staram się pokazywać, że haiku jako lapidarna, oparta na zmysłach poezja doskonale sprawdza się w pracy zarówno z dorosłymi, jak i z dziećmi. Jest to sztuka chwili, nastroju, nastawiona na maksimum esencji przy minimalnej formie. Nic dziwnego, że dzieci czują się w niej swobodnie. Prym w dziecięcym haiku wiedzie oczywiście Japonia, jednak również Amerykanie pokochali krótkie, często żartobliwe wierszyki, a szkoły haiku dla dzieci są u nich częstym zjawiskiem. W Polsce coraz częściej słyszy się o warsztatach haiku, ale są to głównie propozycje dla dorosłych.

Dzieci, choć zanurzone w kulturze, postrzegają świat intuicyjnie, posługując się głównie zmysłami. Dzięki nim odkrywają w otaczającej je rzeczywistości rzeczy i zjawiska oraz interpretują je w sposób niedostępny dla dorosłych. Prostota spojrzenia, tzw. moment a-ha (nagły wgląd), humor, paradoks – filary dobrego haiku są podstawami mechanizmu myślenia dzieci.

Z kolei dorośli, zabiegani i nieco zagubieni w konsumpcjonizmie, na warsztatach haiku mają okazję po prostu odetchnąć. Prowadzę spotkania w myśl Matsuo Basho (pierwszego mistrza haiku): „Dużo zasad, mało słów. Poznaj wszystkie zasady, a potem o nich zapomnij”. Najistotniejsze jest otworzenie się na pisanie, poczucie, że warto przyglądać się rzeczywistości i ujmować ją w słowa. Pomocne są tu ćwiczenia z uważności, ale również kontekst kulturowy, rozszerzany dzięki wprowadzeniu do związków haiku z Zen oraz takim ciekawostkom, jak zasady japońskiej kaligrafii.

Najważniejsze zasady pisania haiku: bycie tu i teraz, kigo (słowo wskazujące na porę roku), kireji, czyli charakterystyczne cięcie-myślnik, pisanie nie tyle o sobie i swoich refleksjach, co opisywanie przyrody i głęboki, intuicyjny związek z naturą są dla mnie bardzo istotne. Na przeciwległej szali stawiam zadowolenie piszącego – poczucie, że to, co pisze, ma dla niego sens. Chodzi tu o zachęcenie do pisania, wywołanie uczucia radości z tworzenia oraz identyfikacji z własnymi wierszami.

Dziękuję wszystkim, którzy odważyli się publikować swoje wiersze.

Grzegorz Bronakowski

szary świt
biegnę na tramwaj
widmo

twarz w dłoniach
jesienne czerwone słońce
za brudną szybą

burzowe chmury
próbują chwycić fale
ślady na piasku

marzec
kot pod drzwiami
zostawił mi mysz

piskłę
oddala się od gniazda
tysiącem mrówek

świt
wiatr przykrywa liśćmi
bezdomego

Anna Darska

płynę kanałem
krowy na trawie
takie szczęśliwe

wtem: zimorodek!
krzyczę ze szczęścia
i już go nie ma

Agatha Christie
tonie w kawie –
za oknem księżyc

ta sprytna wrona
rozbija orzech
na środku drogi

pajęczyna
rozedrgana
– moje serce

Azi Kuder

wakacyjna miłość
unosi się na falach
papierowa łódka

zimowy zmierzch
rośnie we mnie
czarny las

Milena Kuśmirek

nić babiego lata
wiruje razem
z liśćmi

Wigilia
nad stołem
słodkie spojrzenia

w kominku –
gorący kamień
grzeje skarpety

Joanna Oleszek

krzyk kaczek
w betonowym zbiorniku
odbicie nieba

dwa żółtkę serca
u kuchennego okna
grudniowa lipa

pełnia
w oknie sypialni
bezsenna kobieta

Marta Rybarczyk

akwarelami
maluję ptaszka, co uciekł
wczoraj do nieba

w twoje włosy
wraz z warkoczem wplotłam
miłosne westchnienia

błyszczące włosy
zebrały warstwę kurzu –
wyrosłam już z lalek

Maja Rychwa

zakończenie lata –
chmury zakryły
słońce

Alicja Sobocińska

w pokoju
spacerują za zastoną
dwa cienie gołębi

pod latarnią
wodna zastona
po twarzy deszcz głaszcze

szare niebo
wysoko na drzewie trzęsą się
ostatnie liście

Agnieszka Suchodolska-Wamka

szum i wrzawa
woda w wazonie
faluje

idę w ciemnościach
księżyc w pełni
podąża za mną

Jolanta Szuścińska

może popływamy
może poleżymy
a morze szumi

Zuzanna Tomaszewska

Morskie Oko –
spogląda na mnie z oddali
zziajana szkapa

wieczór nad morzem –
spoczywają na piasku
meduzy

wiersze dorosłych

Michał A. Witkowski

prom, którego nie ma
– samochody
w zimnym tunelu

kufer –
spoglądasz na mnie
ciche tajemnice

para
ulotna mgła
moc poranku

łóżko –
daleko podróżując
bez świadomości

zeszłoroczne liście
świat
w kolorowej pętli

odchodząc –
trzeba odwagi
aby umrzeć

Dorota Żuomska-Górczak

Biegnę powoli
na spóźniony pociąg.
Mróz szczypie w twarz.

Otwierane
automatycznie drzwi.
Kot przeciąga się.

Zaczn, początek –
Mikołaj na motocyklu.
Mróz i herbata.

Magdalena Żytkiewicz

kaczki
a na nich
spadające liście

WIERSZE NASTOLATKÓW

Kinga Komosa

sięgam w górę
chmury zbliżają się
a ja na nie czekam

Pola Kwiatkowska

Jak pisać?
Nic na siłę –
szkice piórkami

Karolina Sptawnik

perły w muszli –
cisza i krzyk
oceanu

Natalia Maciak

Szmaragdowe oczy
czarne piórka
– krakanie z oddali

Wiktoria Majewska

niewidzialna książka –
ładne strony
słuchać albo nie słuchać

Kasia Piechocka

drzewa –
przeegrany
kto się boi liści

Filip Radomyski

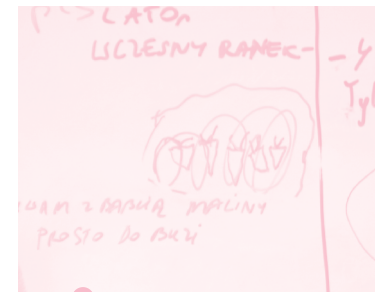
na zewnątrz
szum
w umyśle cisza

Ida Zakrzewska

czym jest mur –
zjawisko
chwilowe skupienie atomów

Daria Sosnowska

rozpoznać dziecko po głosie
bo wszyscy tak robią
– dwa pokolenia

Zofia Wamka

lato, pora obiadowa –
cztery koty siedzą, biegają, śpią
tylko one mnie obchodzą

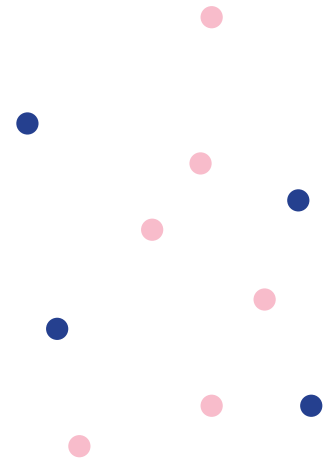
nie mogę zasnąć –
panda i kot zatopiły się
w snach

stocznia –
dwa żurawie stoją i
opalają się

Emil Żytkiewicz

przytuliłem drzewo
zaszumiało morze
ogarnęło mnie ciepło

dziwią mnie cyrkowcy
bo robią rzeczy, których inni
nie potrafią

Wydawca:
Fundacja Generacja

Redakcja:
Gosia Zamorska

Projekt graficzny:
Julia Parchimowicz, Weronika Lipniewska

Warsztaty oraz slam współprowadzili:
Robert Bąk i Wojciech Boros

Przydatne strony i grupy na Facebooku:

Grupy:
Warsztaty Haiku abc | poezja haiku
Strony:
Polskie Stowarzyszenie Haiku
Gdańska Szkoła Haiku
Warsztaty HAIKU

Gosia Zamorska – debiutowała w „Filipince”, ucząc się pisania krótkich wierszy pod okiem Natalii Usenko. Haiku publikowała głównie w japońskich i amerykańskich czasopismach internetowych („Tinywords”, „Asahi”, „Mainichi”) oraz w „Przekroju”, pokazywała na Festiwalu Instalacji Lirycznych w Gdańsku, opisywała także miejskie haiku dla Fundacji Miasto. Prowadziła warsztaty haiku m.in. dla Instytutu Kultury Miejskiej w Gdańsku. W 2015 roku jurorka w pomorskim konkursie poetyckim dla dzieci i młodzieży „PÓRNIK” (Centrum Kultury w Gdyni). Laureatka m.in. cyklicznego konkursu „Haikuworld” i japońskiego „World Wide Hekinan Haiku Contest”. Współautorka tomiku poezji dokumentalnej „Wszystko” - projektu Małgorzaty Goliszewskiej. Należy do Polskiego Stowarzyszenia Haiku.

<https://www.facebook.com/haiku.gosiazamorska/>

Tomik wydrukowany w ramach
podsumowania cyklu warsztatów: *Gdańskiej Szkoły Haiku*

Dofinansowano ze środków Miasta Gdańska

Gdańsk 2019

ISBN: 978-83-940743-4-0